

Zuzanna Miąsko

Dubois i Wspólnicy, Kancelaria Adwokacko-Radcowska sp. j., Warszawa

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CZŁONKÓW ZARZĄDU PLACÓWKI MEDYCZNEJ PROWADZONEJ W FORMIE SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ ZA NIEZŁOŻENIE WNIOSKU O OGŁOSZENIE UPADŁOŚCI WE WŁAŚCIWYM CZASIE

RESPONSIBILITY OF MEMBERS OF THE MANAGEMENT
BOARD OF A MEDICAL FACILITY RUN AS A LIMITED
LIABILITY COMPANY FOR FAILURE TO FILE FOR
BANKRUPTCY IN DUE TIME

Zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, możliwe jest prowadzenie działalności leczniczej w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Prowadzenie działalności w tej formie co do zasady minimalizuje odpowiedzialność związaną z działaniem podmiotu leczniczego i odpowiedzialność wspólników spółki za jej zobowiązania.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż może dojść do sytuacji, iż również spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, której przedmiotem działalności jest działalność lecznicza staje się niewypłacalna i zaistnieją przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Niezłożenie takiego wniosku przez członków zarządu w ustawowym ter-

minie może stanowić podstawę ponoszenia przez członków zarządu odpowiedzialności zarówno cywilnoprawnej, jak i karnoprawnej.

Wiele przepisów reguluje odpowiedzialność członków zarządu spółki za jej zobowiązania w sytuacji, gdy nie jest ona zdolna ich zaspokoić z uwagi na utratę płynności, zaś członkowie zarządu upadającej Spółki nie złożą wniosku o ogłoszenie upadłości w przewidzianym prawem terminie. Są to przepisy zarówno o charakterze cywilnoprawnym, jak i karnoprawnym. Różnią się one zakresem odpowiedzialności, czy też przesłankami, które muszą się zmaterializować, aby członkowie zarządu takiej spółki mogli zostać pociągnięci do odpowiedzialności.

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga, co oznacza ustawowy termin na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie. Zgodnie z art. 21 ust. 1 PrUp „Dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości.” Termin jest wskazany w przepisach jednoznacznie i nie budzi dyskusji w doktrynie, czy judykaturze. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia IV CK 49/04, termin ten wynosi 30 dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości. Powyższe cieszy się również aprobatą doktryny „przyjęcie powyższej interpretacji sprzyja spójności systemu prawa, jak również wyłącza jakąkolwiek dowolną ocenę sądu”¹.

Podstawy do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości również nie budzą kontrowersji w doktrynie i judykaturze – spółka musi być w stanie niewypłacalności, czy utracić zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych. Wynika to z art. 11 ust. 1a PrUp, który wprowadza domniemanie prawne, iż stan niewypłacalności występuje, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące. Zgodnie z art. 21 ust. 1 PrUp z kolejnym dniem otwiera się 30-dniowy termin na złożenie do Sądu upadłościowego wniosku o ogłoszenie upadłości.

W odniesieniu do zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością będzie to art. 299 KSH, którego §1 stanowi, iż „jeżeli egzekucja prze-

1 Kodeks spółek handlowych. Komentarz, red. Z. Jara, Rok: 2022, Wydanie: 26, wydawnictwo C.H. Beck, Legalis.

ciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania”². Przepis ten będzie miał także zastosowanie do zarządu, które może występować również w spółce osobowej, jaką jest spółka partnerska. Jest to sytuacja dopuszczalna przez obowiązujące przepisy prawa, natomiast rzadko spotykana w praktyce. Zakres odpowiedzialności zarządu za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki partnerskiej nie budzi wątpliwości, art. 97 § 2 KSH wprost odwołuje się bowiem do regulacji z art. 299 KSH. Zatem do zarządu spółki partnerskiej będą miały zastosowanie przepisy o odpowiedzialności zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Art. 299 § 1 i 2 KSH statuuje odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie w sytuacji, gdy egzekucja z majątku spółki okazuje się bezskuteczna. Ponadto treść przepisu wskazuje również na konieczność zaistnienia po stronie wierzyciela szkody, istnienie zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz związek przyczynowy pomiędzy szkodą, a niezłożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie.

Ponadto treść przepisu wskazuje również na konieczność zaistnienia po stronie wierzyciela szkody, istnienie zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz związek przyczynowy pomiędzy szkodą, a niezłożeniem

O spełnieniu przesłanki bezskuteczności można mówić w sytuacji, gdy wierzyciel wykaże bezskuteczność egzekucji. Najczęściej jest to wykazywane postanowieniem komornika o umorzeniu egzekucji wskutek jej bezskuteczności, jednakże wierzyciel może tę przesłankę wykazać w każdy dopuszczalny przepisami procedury cywilnej sposób³. Przedstawiciele doktryny są podzieleni w zakresie poglądu, czy wierzyciel musi formalnie zainicjować postępowanie egzekucyjne. Prezentowane są skrajnie różne poglądy, iż brak jest podstaw, aby było wymagane od wierzyciela urzędowe stwierdzenie bezskuteczności

² Art. 299 § 1 KSH.

³ Tak L.R. Kwaśnicki (red.), K. Falkiewicz, I.B. Mika, M. Przygodzka, A. Rataj, P. Wierzbicki, A. Woźniak, *Spółka*, s. 291; wyr. SN z 9.4.2008 r., V CSK 527/08, niepubl.; wyr. SN z 7.7.2005 r., V CK 19/05, OwSG 2008, Nr 5, poz. 39.

egzekucji⁴ oraz poglądy, że ww. interpretacja jest nieakceptowalna⁵⁶. Autor pracy podziela pogląd drugi, gdyż przesłanka bezskuteczności egzekucji wprost nawiązuje do konieczności prowadzenia egzekucji, zatem nie poprzedzenie etapu pociągnięcia członków zarządu do odpowiedzialności, egzekucją, jest w ocenie autora pracy równoznaczne z niespełnieniem przesłanki bezskuteczności egzekucji.

Co istotne, przesłanka bezskuteczności egzekucji nie będzie spełniona, gdy wskutek zaniedbania czy opieszałości wierzyciela egzekucja została wszczęta z opóźnieniem⁷. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie o sygnaturze akt V CSK 515/10 niepodjęcie przez wierzyciela w stosownym czasie egzekucji przeciwko spółce, a w konsekwencji nieuzyskanie zaspokojenia jest równoznaczne z niewykazaniem przez wierzyciela bezskuteczności egzekucji względem spółki i zwalnia członka zarządu od odpowiedzialności na podstawie art. 299 KSH. Gdyby bowiem wierzyciel w stosownym czasie podjął egzekucję możliwe byłoby uzyskanie przez niego zaspokojenia. Wobec powyższego tym bardziej podzielić należy pogląd, że konieczne jest zainicjowanie postępowania egzekucyjnego dla spełnienia przesłanki bezskuteczności egzekucji.

Ponadto spełnienie przesłanki bezskuteczności egzekucji jest możliwe w sytuacji, gdy egzekucja była prowadzona względem całego majątku spółki, a nie jedynie wybranego przez wierzyciela elementu⁸. Odmienna interpretacja prowadziłaby bowiem do przypisania nadmiernej, nieuzasadnionej odpowiedzialności osobistej członków zarządu w sytuacji, gdy w istocie spółka posiada majątek wystarczający do zaspokojenia wierzyciela.

Ponadto mogłoby to prowadzić do nadużyć ze strony wierzycieli, którzy posiadaliby prawnie dopuszczalną możliwość instrumentalnego wykorzystywania przepisu np. w celu wywołania presji na członkach zarządu, wymuszenia oczekiwanego od nich zachowania.

4 Tak: T. Siemiątkowski, *Odpowiedzialność cywilnoprawna*, s. 218; tenże, w: Sołtysiński, *System Prawa*, t. 17A, 2010, s. 641; Rodzyńkiewicz, *Komentarz KSH*, 2005, s. 513.

5 J. Gniezek, D. Wnuk, *Odpowiedzialność cywilna i karna*, s. 42.

6 Tak też Z. Fenichel, *Osobista odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością*, *Głos Adwokacki* 1938, Nr 8–9, s. 252.

7 A. Kappes, *Odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania spółki z o.o.*, Warszawa 2009, Wolters Kluwer Polska, s. 116 oraz M. Rodzyńkiewicz, *Komentarz KSH*, 2009, s. 554; wyrok SN z 24.6.2004 r., III CK 107/03, OSNC 2005, Nr 6, poz. 109.

8 Wyrok SN z 20.10.2005 r., II CK 152/05, OSNC 2006, Nr 7–8, s. 134.

Wskazać również należy, iż zarządy spółek prawa handlowego zazwyczaj działają kolegialnie. Istotą jest bowiem dywersyfikacja odpowiedzialności, polegająca najczęściej na tym, iż ustanawiana jest reprezentacja dwuosobowa, aby uniknąć podejmowania czynności prawnych jednoosobowo. Bardzo rzadko w przypadku dużych podmiotów prawa handlowego spotykana jest jednoosobowa reprezentacja. Zgodnie z dyspozycją art. 204 § 1 KSH zarząd spółki posiada bardzo szerokie uprawnienia. Członek Zarządu jest bowiem umocowany do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania w zakresie wszystkich czynności sądowych i pozasądowych spółki.

Mając na uwadze również fakt, iż istotną jest kadencyjność organów, co wynika z art. 202 KSH, przewidującego wprost insygnację wygaśnięcia mandatu członka zarządu, jeżeli statut nie zawiera w tym zakresie szczególnych postanowień.

Uzasadnione jest zatem omówienie kręgu osób odpowiedzialnych. Nie ulega wątpliwości, iż w krąg osób odpowiedzialnych w oparciu o art. 299 § 1 KSH wchodzi członkowie zarządu, którzy zostali skutecznie powołani do pełnienia tej funkcji na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz zgodnie ze statutem spółki⁹. Co istotne, nie ma znaczenia wpis w rejestrze Krajowy Rejestr Sądowy, bowiem wpis ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny.

Odpowiedzialność rzekomego członka zarządu będzie więc wyłączona jeżeli uchwała o powołaniu go z jakichkolwiek względów była nieważna. Podobnie nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania spółki z o.o. osoby, które choć w skład jej zarządu nie zostały powołane, faktycznie pełniły funkcje członka zarządu¹⁰¹¹.

Z drugiej jednak strony SA w Warszawie w wyr. z 26.3.2021 r. (VII AGa 1482/18, Legalis) trafnie przyjął, że z odpowiedzialności z art. 299 § 1 KSH nie zwalnia fakt, że osoba tylko formalnie na papierze była członkiem zarządu i nie zajmowała się w ogóle sprawami spółki. Zdaniem SA w takiej sytuacji osoba ta nie powinna podejmować się bycia członkiem zarządu, gdyż z pełnieniem tej funkcji wiązały się określone obowiązki i odpowiedzialność w przypadku ich

9 Patrz: K. Kopaczyńska-Pieczniak, *Biblioteka Prawa Handlowego, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością*, red. A. Kidyba, 2007, Wolter Kluwer, s. 579.

10 Zobacz wyr. SA w Katowicach z 20.12.2001 r., I ACa 886/01, Pr. Gosp. 2002, Nr 9, s. 60.

11 Kodeks spółek handlowych. Komentarz red. Z. Jara, op., cit., Legalis.

niedopełnienia. Sądy nie mogą akceptować fikcyjnego sprawowania tego typu funkcji tj. powoływania na członków zarządu tzw. „słupów”^{12, 13}.

Nie ponoszą odpowiedzialności również członkowie zarządu spółki, który mandat wygaś z mocy prawa, co nastąpić może na podstawie art. 202 § 1 KSH „Jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu.” Wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego ma bowiem charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny¹⁴. Odpowiedzialność tę z jednej strony ponoszą członkowie zarządu od chwili ich powołania, choćby nie zostali wpisani do rejestru, z drugiej zaś strony nie ponoszą jej osoby, których mandat w czasie istnienia wierzytelności już wygaś choćby były w dalszym ciągu wpisane do rejestru¹⁵.

Również utrata zdolności do pełnienia funkcji określonych w art. 18 § 1 KSH, w tym do pełnienia funkcji członka zarządu w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością następuje *ex lege* skutek uprawnocnienia się wyroku za popełnione przestępstwo, nie wymagający orzekania o zakazie w wyroku skazującym i powodujący automatyczne wygaśnięcie udzielonego mandatu. Konsekwencją tego stanowiska staje się wyłączenie od chwili utraty mandatu na podstawie art. 18 § 2 KSH przez członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jego odpowiedzialności wobec wierzycieli spółki na szczególnej podstawie deliktowej, jaką stanowi art. 299 § 1 KSH (tak: wyr. SN z 17.2.2016 r., III CSK 107/15, Legalis)¹⁶.

Zgodnie z art. 299 § 2 KSH członkowie zarządu mają trzy prawnie dopuszczalne możliwości uwolnienia się od odpowiedzialności wynikającej z art. 299 KSH.

Najlepszym sposobem na uwolnienie się od odpowiedzialności jest skuteczne złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki z ogra-

12 SA w Warszawie w wyr. z 26.3.2021 r. (VII AGa 1482/18, Legalis)

13 Kodeks spółek handlowych. Komentarz red. Z. Jara, op., cit., Legalis.

14 Patrz: A. Szajkowski, M. Tarska, w: *Soltysiński, Szajkowski, Szumański, Szwaja, Komentarz KSH, t. II, 2005*, s. 965; Kidyba, *Komentarz KSH, t. I, 2005*, s. 1327; K. Kopaczyńska-Pieczniak, w: *Kidyba, tytuł, Sp. z o.o., 2007*, s. 579; T. Siemiątkowski, *Odpowiedzialność cywilnoprawna*, s. 222.

15 Kodeks spółek handlowych. Komentarz red. Z. Jara, op., cit., Legalis.

16 Kodeks spółek handlowych. Komentarz red. Z. Jara, op., cit., Legalis.

niczoną odpowiedzialnością, gdy znajduje się ona w stanie niewypłacalności. Musi to, jednakże nastąpić we właściwym czasie, czyli w terminie 30 dni od dnia, gdy spółka utraciła zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych.

Art. 11 ust. 1a PrUp wprowadza domniemanie prawne, iż stan niewypłacalności spółki występuje, gdy opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące. Art. 11 ust. 2 PrUp wprowadza również domniemanie, iż stan niewypłacalności istnieje także wtedy, gdy zobowiązania pieniężne spółki przekraczają wartość majątku przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące. Zgodnie z art. 21 ust. 1 PrUp z kolejnym dniem otwiera się 30-dniowy termin na złożenie do Sądu upadłościowego wniosku o ogłoszenie upadłości.

Członek zarządu może również uwolnić się od odpowiedzialności wykazując, iż w czasie, gdy pełnił funkcję członka zarządu nie zmaterializowały się przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

Wskazać należy, iż irrelevantne jest to, którzy z członków złożyli wniosek o ogłoszenie upadłości, gdyż skuteczne jego złożenie zwalnia z odpowiedzialności wszystkich członków zarządu niewypłacalnej spółki. Co więcej, analizując literalne brzmienie art. 299 § 2 KSH należy dostrzec, iż w istocie nie jest nawet wskazane, że wniosek o ogłoszenie upadłości ma być złożony przez niewypłacalną spółkę. Nawet skuteczne złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez wierzyciela, jeżeli jest złożone we właściwym czasie, zwalnia członków zarządu od odpowiedzialności¹⁷.

Co kluczowe, aby możliwe było uchronienie przed odpowiedzialnością w sytuacji zaistnienia stanu niewypłacalności spółki, konieczne jest skuteczne złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Jeżeli taki wniosek zostanie zwrócony z uwagi na niezachowanie wymagań formalnych, wynikających z art. 22, art. 22a, art. 23 oraz art. 25 ust. 1 PrUp, nie materializują się przesłanki do zwolnienia członków zarządu spółki z o.o. z odpowiedzialności. Jak wynika z art. 130 § 2 zd. 2 KPC, który ma zastosowanie również do postępowania o ogłoszenie upadłości, pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków praw-

17 A. Karolak, w: A. Mariański, A. Karolak, Odpowiedzialność członków zarządu, s. 57

nych, jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem do sądu, co wywiera skutki zarówno w sferze procesowej, jak i materialnoprawnej¹⁸. Jak wskazuje jednoznacznie doktryna „Wniosek musi być złożony skutecznie. Wniosek prawomocnie zwrócony w trybie art. 1301 § 2 KPC w zw. Z art. 35 PrUp lub art. 29 PrUP nie wywołuje żadnych skutków, a zatem nie zwalnia również od odpowiedzialności określonej w art. 21 PrUp”¹⁹.

Mając na uwadze, iż członkowie zarządu są osobami funkcjonującymi w sferze gospodarczej oraz sprawującymi kluczową funkcję w spółce, winien ich cechować szczególny poziom dbałości o sprawy spółki, zatem w przypadku niepodjęcia korespondencji sądowej, nawet po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości bez braków i nadaniu sprawie biegu, wniosek o ogłoszenie upadłości może zostać zwrócony na podstawie art. 29 PrUp, czyli m.in. w sytuacji niewykonywania zarządzeń sądu i niemożności nadania sprawie dalszego biegu.

Kolejnym sposobem na uwolnienie się od odpowiedzialności osobistej przez członka zarządu jest wykazanie, iż wniosek o ogłoszenie upadłości nie został złożony nie z winy członka zarządu. W odróżnieniu od wyżej omówionej przesłanki egzoneracyjnej, w przypadku tej przesłanki każdy członek zarządu działa indywidualnie i wykazuje swój indywidualny brak zawinienia w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie.

Pojęcie winy jest ugruntowane w judykaturze, jak i w doktrynie. Winą może być zarówno wina umyślna, jak również niedbalstwo. Czy za niedbalstwo może być zatem uznane to, że poczynawszy od pierwszego dnia biegu 30-dniowego terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki członkowie zarządu nie podejmują działania w przedmiocie jego złożenia, bowiem nie mają świadomości, iż złożenie takiego wniosku może być technicznie utrudnione wobec nieprawidłowego funkcjonowania KRZ? Zdaniem autora pracy nie może być to poczytywane jako jakakolwiek postać winy, w tym niedbalstwo.

18 Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 4.7.2006 r., I ACa 341/06, Legalis.

19 Prawo upadłościowe. Komentarz, Fragment pozycji: Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz, P. Zimmerman, 2022, Wydanie: 7, C.H. Beck, Legalis.

W tym miejscu należy się odnieść do cywilistycznego pojęcia winy. Jak wina z art. 415 k.c. „Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.” Jak wskazuje natomiast doktryna „w polskiej cywilistyce wyróżnia się winę umyślną i winę nieumyślną. W przypadku winy umyślnej przyjmuje się, że występuje ona jako wina umyślna w zamiarze bezpośrednim (*dolus directus*), co oznacza, że sprawca świadomie działa w celu wyrządzenia drugiemu szkody, oraz jako wina umyślna w zamiarze ewentualnym (*dolus eventualis*), co z kolei należy tłumaczyć jako działanie sprawcy przewidujące możliwość wyrządzenia szkody i jednocześnie wyrażające świadomą na to zgodę. Gdy chodzi o winę nieumyślną, to w przeciwieństwie do prawa karnego występuje ona jedynie pod postacią niedbalstwa, co oznacza, że do szkody doszło wskutek niezachowania przez sprawcę należytej staranności wymaganej w stosunkach danego rodzaju. Wzorzec ten ma charakter abstrakcyjny i wymaga oceny z perspektywy tego, jak w określonej sytuacji zachowałby się każdy przeciętny człowiek”²⁰.

W doktrynie pojawiły się rozważania, czy brak winy członka zarządu może polegać na tym, że w spółce występował podział funkcji i dany członek zarządu w zakresie przydzielonych mu wewnętrznie kompetencji nie zajmował się sprawami finansowymi w spółce. W ocenie autora pracy tego rodzaju wykładnia, czy argumentacja członka zarządu pozostaje irrelevantna dla badania zawinienia członka zarządu w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie.

Zgodnie z przepisami KSH, każdy członek zarządu ma uprawnienie i obowiązek prowadzenia spraw spółki, a wewnętrzny, umowny rodzaj czynności w spółce nie może negatywnie wpływać na możliwość żądania przez wierzyciela zaspokojenia z majątku osobistego członków zarządu w przypadku niemożności wyegzekwowania należności z majątku spółki. Jak wskazują słusznie przedstawiciele doktryny „Zarząd spółki może rozmaicie kreować swoje wewnętrzne relacje, jednak organem spółki jest zarząd jako całość, a nie jego poszczególni członkowie. Wynika stąd obowiązek posiadania przez każdego członka zarządu elementarnej wiedzy o najważniejszych sprawach spółki –

20 Kodeks cywilny. Komentarz red. M. Załucki, 2023, Wydanie: 3, C.H. Beck, Legalis.

z tego względu od odpowiedzialności określonej w art. 299 KSH nie zwalnia brak współpracy innych członków zarządu”²¹.

Pogląd przeciwny prowadziłyby w istocie do wniosku, iż mogłoby dochodzić do pozornego podziału funkcji w ramach spółki tak, aby przykładowo odpowiedzialność za sprawy finansowe w spółce posiadałby członek zarządu nieposiadający żadnego majątku osobistego.

Doktryna wskazuje, iż „W praktyce wykazanie braku winy w niezgłoszeniu powyższych wniosków będzie trudne. Zgodnie z art. 2091 § 1 KSH członek zarządu powinien przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności oraz dochować lojalności wobec spółki. (...) Brak winy członka zarządu będzie więc zachodził w takich wyjątkowych sytuacjach, jak długotrwała choroba, czy niedopuszczenie go do informacji dotyczących spółki, pod warunkiem jednak podejmowania czynności w tym celu idących (tak A. Rachwał, w: Włodyka, System PrHandl, t. 2A, 2007, s. 1037). (...) W żadnym wypadku nie można mówić o braku winy członka zarządu z tego tylko względu, iż nie ma on koniecznego wykształcenia, czy znajomości przepisów prawa. Godząc się bowiem na powołanie do zarządu spółki z o.o. członek zarządu gwarantował posiadanie koniecznych umiejętności. Podział czynności w zarządzie i niezajmowanie się przez danego jego członka sprawami finansowymi również nie może być uznane za równoważne z brakiem winy (tak A. Kappes, Odpowiedzialność, 2009, s. 295). Przepisy PrU-pad, które bez wątpienia mają charakter bezwzględnie obowiązujący, nakładają bowiem obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości na każdego członka zarządu”²².

Co więcej, Sąd Najwyższy wskazał, iż nawet „Choroba, cięża, urlop macierzyński i urlop wychowawczy nawet jedyne go członka jednoosobowego zarządu spółki handlowej nie oznaczają same w sobie braku winy w niezgłoszeniu we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości lub o wszczęcie postępowania układowego”²³.

Ekskulpacja członków zarządu w sytuacji tak rozumianej winy, jest zatem niezwykle trudna, bowiem zarząd odpowiada nie tylko

21 Kodeks spółek handlowych. Komentarz J. Bieniak, M. Bieniak, G. Nita-Jagielski, i inni, op., cit., Legalis.

22 Kodeks spółek handlowych. Komentarz red. Z. Jara, op., cit., Legalis.

23 Postanowienie ost. SN z 16.5.2018 r. (II UK 335/17, Legalis).

w sytuacji zaistnienia winy umyślnej, ale również w sytuacji niedbalstwa.

Czy jako niedbalstwo można uznać to, iż próbuje wypełnić wniosek o ogłoszenie upadłości ostatniego dnia 30-dniowego terminu na zgłoszenie upadłości? Czy wobec niefunkcjonowania portalu publicznego KRZ w sposób prawidłowy od ponad półtora roku, można formułować względem Zarządu upadającej spółki oczekiwanie, aby codziennie przez następujących po sobie 30 dni dokonywali takiej próby? Co zaś w sytuacji, jeżeli mimo takich prób nie uda się skutecznie złożyć wniosku? Rodzi to pytanie, czy techniczna niemożność złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości za pośrednictwem portalu publicznego KRZ, czyli w jedynej dopuszczalnej aktualnie prawem formie, można oceniać jako działanie zawinione? Względem profesjonalnych podmiotów obrotu gospodarczego i członków zarządu takich podmiotów są bowiem daleko idące restrykcje względem ich działalności.

W ocenie autora pracy taki sposób skonstruowania przepisów o odpowiedzialności w przypadku niedochowania terminu, w istocie z przyczyn o charakterze technicznym, jest zbyt daleko idący, bowiem nie przewiduje sytuacji, w której zarząd ma faktyczne, techniczne trudności. Co więcej, są to trudności nieprzemijające nawet kilka miesięcy, zatem ustawodawca niejako wykluczył możliwość skutecznego składania wniosków o ogłoszenie upadłości spółek prawa handlowego, ewentualnie w przypadku mniejszych podmiotów zmusza zarząd do przedkładania informacji niekompletnych, nieoddających stanu rzeczywistego w zakresie zobowiązań finansowych spółki.

Powyższe prowadzi do wniosku, iż jedynie wyjątkowe, szczególne i indywidualne okoliczności mogą prowadzić do zwolnienia członka zarządu z odpowiedzialności za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości wobec braku jego zawinienia.

Kolejną przesłanką egzoneracyjną jest wykazanie, iż wierzyciel nie poniósł szkody wskutek niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki we właściwym czasie. Należy jednak wskazać, iż przesłanka istnienia szkody jest objęta domniemaniem prawnym, bowiem fakt posiadania wierzytelności, która nie została zaspokojona jest niemal równoznaczny z zaistnieniem konkretnego uszczerbku w majątku wie-

rzyciela, czyli istnieniem szkody. Obalenie tej przesłanki jest możliwe poprzez wykazanie, iż nawet gdyby wniosek o ogłoszenie upadłości zostałby złożony we właściwym czasie, to wierzyciel i tak nie uzyskałby zaspokojenia, bowiem przykładowo majątek spółki wystarczyłby jedynie na zaspokojenie wierzytelności z pierwszej kategorii, a wierzyciel posiada wierzytelność kwalifikowana do trzeciej kategorii. Jeżeli natomiast zostałoby udowodnione, iż w postępowaniu upadłościowym wierzyciel otrzymałby chociaż częściową spłatę jego wierzytelności, to za pozostałą część tej wierzytelności zarząd będzie ponosił solidarnie odpowiedzialność majątkową²⁴.

Co istotne, przesłanka egzoneracyjna w postaci braku szkody, w odróżnieniu od przesłanki winy, jest przesłanką dotyczącą w tożsamym stopniu wszystkich członków zarządu.

Członkowie zarządu ponoszą odpowiedzialność nie tylko majątkową w sytuacji niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie w sytuacji niemożności zaspokojenia się przez wierzyciela z majątku spółki, ale również karną.

Wskazać należy, iż aspekt karnoprawnej odpowiedzialności jest niezwykle istotny. Członkowie zarządów podmiotów prawa handlowego wielokrotnie w koncentrują się na konieczności złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości mając na uwadze konsekwencje cywilnoprawne i odpowiedzialności majątkowej. Należy jednak zauważyć, iż w przypadku skazania, członek zarządu może być nawet pozbawiony wolności. Ponadto już sam fakt skazania może przekreślać karierę na wiele lat, nawet w sytuacji, gdy nie zostanie orzeczony środek karny w postaci zakazu zasiadania w organach spółek. Standardem jest aktualnie wymóg niekarania w sytuacji kandydowania do organów spółek.

Odpowiedzialność karna członków zarządu spółki w stanie niewypłacalności wynika z art. 586 KSH „Kto, będąc członkiem zarządu spółki albo likwidatorem, nie zgłasza wniosku o upadłość spółki handlowej pomimo powstania warunków uzasadniających według przepisów upadłość spółki – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”²⁵.

24 Kodeks spółek handlowych. Komentarz J. Bienia, M. Bienia, G. Nita-Jagielski, i inni, op., cit., Legalis.

25 Art. 586 KSH.

Stroną podmiotową ww. przestępstwa jest niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Jak wskazuje doktryna „Ustawodawca zachowanie się sprawcy przestępstwa opisanego w art. 586 KSH określił jako niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, pomimo powstania warunków uzasadniających taki wniosek. Zaniechanie zgłoszenia upadłości spółki, pomimo powstania obowiązku wystąpienia do sądu upadłościowego z takim wnioskiem, stanowi niewykonanie przez osoby do tego zobowiązane podstawowych obowiązków, jakie ciąży na nich w związku z funkcją pełnioną w spółce prawa handlowego, a zatem jest to przestępstwo popełnione przez zaniechanie”²⁶.

Ustawodawca przewidział, iż zarząd może popełnić ww. przestępstwo jedynie umyślnie. Przestępstwo niezgłoszenia upadłości jest przestępstwem umyślnym, może zostać popełnione zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak i zamiarze ewentualnym (por. art. 9 KK)²⁷.

W tej sytuacji rodzi się pytanie, czy jako działanie w zamiarze ewentualnym członków zarządu może być poczytywanie godzenie się na to, iż nie składają wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie, z uwagi na techniczna niemożność wypełnienia formularza przez KRZ.

Doktryna kwalifikuje zamiar ewentualny w następujący sposób „W art. 9 § 1 KK wyróżnione są dwie odmiany zamiaru: zamiar bezpośredni (*dolus directus*) mający postać chęci popełnienia czynu zabronionego oraz zamiar ewentualny (*dolus eventualis*) w postaci przewidywania możliwości popełnienia czynu zabronionego i godzenia się na popełnienie czynu zabronionego. Ustawodawca nie charakteryzuje zamiaru bezpośredniego od strony intelektualnej, jak czyni to w przypadku zamiaru ewentualnego, gdyż w chęci jako akcie intencjonalnym zakłada się aktywne ukierunkowanie w stosunku do czegoś, co musi być uprzednio uświadomione. Nie można niewadliwie chcieć, nie rozpoznawszy prawidłowo rzeczywistości. Na zamiar składa się element intelektualny i wolicjonalny. (...) Zamiar ewentualny cechuje „godzenie się”, którego treść w nauce prawa karnego jest różnie wyjaśniana (A. Grześkowiak, K. Grześkowiak-Gracz, *Analiza*, s. 32–36; M. Kowalewska-Łukuć, *Zamiar*, s. 50–67; J. Giezek, *Świadomość*, s. 206–

26 Kodeks spółek handlowych. Komentarz, red. Z. Jara, op., cit, Legalis.

27 *Ibidem*, Legalis.

207; K. Burdziak, *Aspekt wolicjonalny*, s. 113; C. Bliźniak, *Specyfika regulacji mens rea*, s. 142–143). Godzić się na wyobrażony możliwy wynik skutku bezpośredniego zamierzonego oznacza, że to przeżycie psychiczne występuje zawsze z chęcią i może być rozumiane tylko w powiązaniu z dążeniem, gdyż bez niego istnieć nie może. Należy uznać, że jest to realnie zachodzące przeżycie psychiczne, którego istotę można interpretować jako współwystępujący i aktualizujący się obok chęci, akt zgody na wszystkich etapach procesu decyzyjnego, poczynając od decyzji wyznaczającej cel, aż do sterowania zachowaniem, wynikający z przewyciężenia motywów przeciwnych podejmowaniu zachowania bądź jego kontynuowania. Zaproponowana koncepcja decyzyjno-motywacyjna (wolitywno-motywacyjna) odnosi się do przebiegu psychicznego, który jak cała strona podmiotowa dowodzony powinien być wszelkimi zewnętrznymi okolicznościami czynu zarówno z chwili jego realizacji, jak i faktami, które wystąpiły przed i po zdarzeniu, elementami charakteryzującymi osobę sprawcy i pokrzywdzonego oraz ich wzajemne związki, a także wskazującymi na bezpośredni cel, do którego zmierzał sprawca. W sytuacji gdy uświadomiony uboczny rezultat jest konieczny, przeżycie zgody na następstwo nie jest wyodrębnione, a całość psychicznego stosunku do znamion przedmiotowych czynu zabronionego w sensie prawnym jest podciągane pod „chęć” i charakteryzowane jako zamiar bezpośredni (M. Rodzyńkiewicz, *Próba*, s. 81)”²⁸.

Próba złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki prawa handlowego w ocenie autora pracy wyłącza możliwość działania przez zarząd w zamiarze bezpośrednim, a tym bardziej w zamiarze ewentualnym w rozumieniu art. 9 KK.

Pojawia się jednak pytanie, czy organy ścigania nie potraktowałyby działania członków zarządu jako działanie w zamiarze ewentualnym, w sytuacji gdy mają oni świadomość, iż pojawiają się błędy w funkcjonowaniu KRZ, a zatem, powinni podejmować próby złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki przez cały okres 30 dni, który daje im dyspozycja art. 21 ust. 1 PrUp.

W ocenie autora pracy byłoby to nadużycie prawa, bowiem jeżeli przepisy przewidują 30 dniowy termin na złożenie wniosku o ogłosze-

28 Kodeks karny. Komentarz, red. R. Stefański, 2023, Wydanie: 6, C.H. Beck, Legalis.

nie upadłości, który musi być poprzedzony przygotowaniem obszernej dokumentacji, to nieuzasadnione byłoby oczekiwanie od członków zarządu upadającej spółki próbowanie złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości począwszy od biegu pierwszego dnia ustawowego terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Ustawodawca przewidział bowiem 30-dniowy termin mając właśnie na uwadze, iż złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki musi być poprzedzone przygotowaniem obszernej dokumentacji.

Co najwyżej. Niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie w sytuacji faktycznego нефunkcjonowania portalu KRZ nie może być potraktowane jak działanie w zamiarze bezpośrednim czy ewentualnym w rozumieniu art. 9 KK, ale co najwyżej jako działanie nieumyślne, co w konsekwencji wyłącza odpowiedzialność członków zarządu upadającej Spółki.

Przedmiotem ochrony art. 300 § 1 KK jest obrót gospodarczy, interesy majątkowe oraz uczciwość i rzetelność w obrocie cywilnoprawnym.

Znamionami przestępstwa z art. 300 § 1 KK są konkretnie wymienione czynności sprawcze, które prowadzą do udaremnienia wierzytelności tj. usuwanie, ukrywanie, zbywanie, darowanie, niszczenie, rzeczywiste lub pozorne obciążanie albo uszkodzanie składników majątku.

Nie ulega wątpliwości, iż jest to bardzo szeroki katalog. Pozornie wydawałoby się, iż niezwykle proste jest wypełnienie znamion tego przestępstwa. Należy jednak dostrzec, iż przestępstwo to może być popełnione wyłącznie umyślnie, co w daleko idący sposób relatywizuje odpowiedzialność.

Umyślność polega na działaniu z zamiarem bezpośrednim lub ewentualnym. Działanie w zamiarze ewentualnym oznacza godzenie się przez członka zarządu na to, iż swoim działaniem może doprowadzić do udaremnienia lub utrudnienia zaspokojenia wierzyiciela spółki. Wskazać należy, iż wierzytelności nie muszą być wymagalne, muszą jedynie istnieć w chwili popełniania znamienia czasownikowego przestępstwa z art. 300 § 1 KK.

Co istotne, przestępstwo to może być popełnione wyłącznie w wyniku działania członków zarządu. Do takiego działania może dojść w sytuacji podejmowania przez członków jakichkolwiek czynności

po zmaterializowaniu się przesłanek do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, czyli przykładowo zapłacenie faktury, zawarcie umowy, która rodzi jakieś zobowiązania finansowe po stronie spółki w stanie niewypłacalności.

Co najistotniejsze, przestępstwo z art. 300 § 1 KK to przestępstwo skutkowe, zatem dla wypełnienia znamion czynu zabronionego konieczne jest wystąpienie skutku postaci udaremnienia lub uszczerpienia zaspokojenia co najmniej jednego wierzyciela²⁹.

Począwszy od dnia 1 grudnia 2021 r. m.in. wniosek o ogłoszenie upadłości, jak również dalsze pisma procesowe oraz dokumenty, z wyłączeniem pism i dokumentów zawierających informacje niejawne, czy pism składanych przez wierzycieli, pisma te i dokumenty mogą być wnoszone wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Krajowy Rejestr Zadłużonych. Wynika to wprost z art. 216a ust. 1 zd 1 PrUp „W postępowaniu upadłościowym pisma procesowe oraz dokumenty, z wyłączeniem pism i dokumentów, o których mowa w art. 216ab, wnosi się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe z wykorzystaniem udostępnianych w tym systemie formularzy. Pisma oraz dokumenty niewniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe nie wywołują skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma albo dokumentu do sądu, tymczasowego nadzorca sądowego, zarządcy przymusowego, syndyka albo organu, do którego przepisy o syndyku stosuje się odpowiednio, o czym poucza się wnoszącego pismo albo dokument”.

Ww. regulacja jest bardzo kategoryczna względem podmiotów profesjonalnych, czyli m.in. spółek prawa handlowego i nie są przewidziane prawem jakiejkolwiek wyjątki od wnoszenia dokumentów za pośrednictwem portalu publicznego Krajowy Rejestr Zadłużonych.

Potwierdza to doktryna „W postępowaniach wszczętych na wniosek złożony po dniu wejścia w życie przepisów o Rejestrze (1.12.2021 r.) składanie pism lub dokumentów może nastąpić wyłącznie w wersji elektronicznej. Dla osób wymienionych w art. 216aa PrUp (oraz dla dłużnika nieprowadzącego działalności gospodarczej)

²⁹ *Ibidem*, *Legalis*.

przewidziany jest wyjątek od tej zasady, jednak dotyczy on jednak tylko sposobu wprowadzenia papierowego pisma lub dokumentu do systemu teleinformatycznego Rejestru – efektem końcowym ma być przekształcenie również i takich pism i dokumentów w ich wersje elektroniczne. Definitywnie papierowe pozostają oryginały lub odpisy dokumentów dołączanych do pism (art. 216aa PrUp), pisma zawierające informacje niejawne oraz oferty w postępowaniu przetargowym (art. 216ab PrUp)”³⁰.

Ustawodawca nie przewidział możliwości jakiegokolwiek innej formy prowadzenia korespondencji z Sądem upadłościowym, czy Syndykiem w przypadku spółek prawa handlowego, niejako zakładając, że KRZ jest systemem funkcjonującym sprawnie i bez zastrzeżeń. Wydaje się, iż wprowadzone rozwiązanie i elektroniczacja postępowania przyczyni się do usprawnienia procedowania, ułatwienia kontaktu z Sądem upadłościowym i Syndykiem, przyspieszy wymianę korespondencji. Tak się jednak wydaje do momentu podjęcia faktycznej próby złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, co najlepiej przedstawią doświadczenia autora pracy, opisane w kolejnym rozdziale pracy. Opisana sytuacja stanowi wstęp do rozwinięcia przesłanek ekskulpacji od odpowiedzialności cywilnej i karnej członków zarządu za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie przewidzianym obowiązującymi przepisami prawa.

Nasuwa się zatem pytanie, czy sposób, w jaki aktualnie uregulowana jest procedura w przedmiocie postępowań o ogłoszenie upadłości spółki w sytuacji gdy procedura ta jest tak niedoskonała, iż uniemożliwia złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości, nie może być zakwalifikowana jako faktyczne ograniczenie prawa do Sądu? Zdaniem autora tak. Istotą prawa do Sądu jest to, że o statusie jednostki, również osoby prawnej decyduje Sąd. W aktualnym stanie prawnym istnieje możliwość, iż jednostka, czyli osoba prawna reprezentowana przez osoby fizyczne, czyli zarząd, nie będzie miała możliwości poddać się ocenie niezawisłego i niezależnego Sądu.

Powyższe ograniczenie techniczne, polegające nie nieprawidłowym funkcjonowaniu, a właściwie niefunkcjonowaniu KRZ, bezpo-

30 Prawo upadłościowe. Komentarz, Fragment pozycji: Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz, P. Zimmerman, op., cit., Legalis.

średnio przekłada się na ilość składanych wniosków o ogłoszenie upadłości spółek prawa handlowego, jak również ilość ogłaszanych przez Sądy upadłości.

Oczywiście elektronizacja postępowań sądowych jest pożądana, natomiast nie w sytuacji, gdy funkcjonalność systemów jest na tyle nieprzewidywalna, że w ostateczności zupełnie uniemożliwia skorzystanie z nich, a w konsekwencji ogranicza prawo jednostki do skorzystania z drogi sądowej.

Nie ulega wątpliwości, iż zakres odpowiedzialności członków zarządów spółek w stanie niewypłacalności, zarówno w aspekcie cywilnoprawnym, jak i karnoprawnym za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości jest bardzo szeroki. Odpowiedzialność członków zarządu spółki w stanie niewypłacalności jest traktowana bardzo restrykcyjnie, nawet w sytuacji, gdy zostanie złożony wniosek o restrukturyzację, czy wniosek o zatwierdzenie układu.

Tym bardziej tak istotne jest, aby żadne problemy techniczne w zakresie sposobu procedowania nie stały na przeszkodzie możliwości skutecznego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

Czy ustawodawca mógłby problemom technicznym związanym z KRZ zapobiec? Zdaniem autora pracy tak, w szczególności mając na uwadze, jak daleko idące negatywne konsekwencje może to wywrzeć względem członków zarządu spółki.

W ocenie autora pracy wystarczające byłoby dodanie w PrUp ustępu, zgodnie z którym obiektywna niemożność skorzystania z portalu teleinformatycznego wobec jego niesprawności, uprawnia zarząd upadającej spółki do złożenia dokumentów w wersji elektronicznej na płycie CD. W ten sposób techniczne problemu portalu publicznego KRZ nie rodziłoby negatywnych skutków prawnych po stronie Zarządu, zaś negatywne konsekwencje problemów technicznych KRZ obarczałyby organy publiczne, gdyż to na nie przeniesiony byłby obowiązek wgrania dokumentów do portalu KRZ.

Jaka będzie wykładnia Sądów powszechnych w przypadku rozpoznawania spraw o zapłatę z majątku osobistego członków Zarządu w sytuacji niezgłoszenia przez nich wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie w sytuacji, gdy do skutecznego zgłoszenia dojdzie przykładowo po kilku miesiącach od upływu 30-dniowego ter-

minu od zaistnienia stanu niewypłacalności? Na razie odpowiedź na to pytanie nie jest znana, bowiem zbyt krótko członkowie Zarządu upadających spółek są zmuszeni do korzystania z portalu KRZ.

Z pewnością jednak stwierdzić można, iż problem istnieje, a jego negatywne konsekwencje nie obciążają organów państwowych, czy osób administrujących portalem publicznym KRZ, ale właśnie członków zarządu upadających Spółek. Te negatywne konsekwencje są natomiast daleko idące zarówno w zakresie cywilnoprawnym, jak i potencjalnie karnoprawnym.

Zasadny jest wobec powyższego postulat *de lege ferenda* znowelizowania obowiązujących przepisów prawa w taki sposób, aby w przypadku obiektywnej, niezależnej od członków zarządu upadającej spółki technicznej niemożności złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości za pośrednictwem portalu KRZ możliwe było złożenie wniosku w formie papierowej, czy elektronicznej, poprzez zamieszczenie wszystkich niezbędnych dokumentów na płycie CD. Te drugie rozwiązanie wydaje się być najbardziej adekwatne, gdyż członkowie zarządu upadającej spółki dochowaliby wymaganej formy elektronicznej, natomiast niesprawność systemu i negatywne konsekwencje tego obciążałyby organy państwowe, bowiem to one winny wgrać elektroniczne wersje dokumentów do portalu KRZ.

BIBLIOGRAFIA

LITERATURA

1. Bieniak J. Bieniak M., Nita-Jagielski G. i inni, Kodeks spółek handlowych. Komentarz, 2022, wydanie: 8, wydawnictwo C.H. Beck, Legalis.
2. Fenichel Z., Osobista odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, *Głos Adwokacki* 1938, Nr 8–9, s. 252.
3. Gniezek J., Wnuk D., Odpowiedzialność cywilna i karna, Wolters Kluwer, s. 42.
4. Jara Z., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, 2022, Wydanie: 26, wydawnictwo C.H. Beck, Legalis.

5. Jara Z., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, 2023, Wydanie: 27, wydawnictwo C.H. Beck, Legalis.
6. Kappes A., Odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania spółki z o.o., Warszawa 2009, wydawnictwo Wolters Kluwer Polska, s. 116.
7. Karolak A., w: A. Mariański, A. Karolak, Odpowiedzialność członków zarządu..., s. 57.
8. Kopaczyńska-Pieczniak K., Biblioteka Prawa Handlowego, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, red. A. Kidyba, 2007, Wolter Kluwer, s. 579.
9. Siemiątkowski T., Odpowiedzialność cywilnoprawna, s. 218; tenże, w: Sołtysiński, System PrPryw, t. 17A, 2010, wydawnictwo C.H. Beck s. 641.
10. Stefański R., Kodeks karny. Komentarz, 2023, Wydanie: 6, C.H. Beck, Legalis.
11. Szajkowski A., Tarska M., w: Sołtysiński, Szajkowski, Szumański, Szwaja, Komentarz KSH, t. II, 2005, s. 965; Kidyba, Komentarz KSH, t. I, 2005, C.H. Beck, s. 1327.
12. Załucki M., Kodeks cywilny. Komentarz, 2023, Wydanie: 3, C.H. Beck, Legalis.
13. Zimmerman P., Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz, 2022, Wydanie: 7, C.H. Beck, Legalis.

AKTY PRAWNE

1. ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (Dz.U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.).
2. ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo Upadłościowe (Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm.).
3. ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.).
4. ustawa z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55 ze zm.).
5. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.).

ORZECZNICTWO:

1. Wyrok SN z 9.4.2008 r., V CSK 527/08, niepubl.
2. Wyrok SN z 7.7.2005 r., V CK 19/05, OwSG 2008, Nr 5, poz. 39.
3. Wyrok SN z 24.6.2004 r., III CK 107/03, OSNC 2005, Nr 6, poz. 109.
4. Wyrok SN z 20.10.2005 r., II CK 152/05, OSNC 2006, Nr 7–8, s. 134.
5. Wyrok SA w Katowicach z 20.12.2001 r., I ACa 886/01, Pr. Gosp. 2002, Nr 9, s. 60.
6. Wyrok SA w Warszawie w wyr. z 26.3.2021 r. (VII AGa 1482/18, Legalis).
7. Postanowienie ost. SN z 16.5.2018 r. (II UK 335/17, Legalis).
8. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 4.7.2006 r., I ACa 341/06, Legalis.

STRESZCZENIE:

Artykuł stanowi obszernie omówienie odpowiedzialności prawnej Zarządu prywatnej placówki medycznej dotyczącej złożenia w określonym terminie wniosku o upadłość w przypadku niewypłacalności lecznicy. Wniosek ten zgodnie z przepisami, Zarząd spółki zobowiązany jest do złożenia w terminie trzydziestu dni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości., a niedotrzymanie terminu nawet z przyczyn technicznych złego funkcjonowania portalu KRZ, nie zwalnia członków Zarządu od negatywnych konsekwencji.

SŁOWA KLUCZOWE: Zakłady opieki zdrowotnej prywatne, upadłość, odpowiedzialność prawna Zarządu, portal publiczny KRZ, Krajowy Rejestr Zadłużonych

ABSTRACT:

The article is a comprehensive discussion of the legal responsibility of the Management Board of a private medical facility regarding the filing of a bankruptcy petition within a specified period in the event of the clinic's insolvency. Pursuant to the regulations, the Management Board of the company is obliged to submit this application within thirty days from the date on which the grounds for declaring bankruptcy

arose, and failure to meet the deadline, even for technical reasons of poor functioning of the KRZ portal, does not release the members of the Management Board from negative consequences.

KEYWORDS: Private healthcare facilities, bankruptcy, legal liability of the Management Board, public portal NRD, National Register of Debtors